

Srpen 2010

**Stanovisko České národní banky
ke konzultačnímu materiálu Evropské komise „Green paper –
Corporate governance in financial institutions and remuneration policies“**

Souhrnné vyjádření

- *k základní otázce Komise:*

Pokud jde o základní otázku Evropské komise (dále jen „Komise“) v Zelené knize, zda v krizi selhala regulace corporate governance, nebo spíše a především její (nedostatečná nebo nesprávná) aplikace, **ČNB shledává existující rámec corporate governance ve finančních institucích¹ celkově jako dostačující², zejména po rozšíření pravomocí a nástrojů orgánů dohledu a rozšíření požadavků kladených na corporate governance finančních institucí prostřednictvím tzv. druhého pilíře regulace (Pillar 2)³, jehož je corporate/internal governance a jejich dohled významnou součástí.**

- *k dalším koncepčním otázkám:*

Nepodporujeme, aby byla hromadně přijímána další legislativní opatření, nad rámec existujících, jež by podrobně určovala, jakým způsobem by měly finanční instituce provádět svoji podnikatelskou činnost na finančním trhu a řešit své vnitřní organizační uspořádání, procesy apod.

Měl by být trvale ponechán odpovídající prostor pro konkrétní úpravu vnitřních poměrů na společnosti samé, a zdůrazněna její nezpochybnitelná odpovědnost také za corporate governance. **Regulátoři, resp. orgány dohledu, by neměli alternovat či nepřímo přebírat role, práva a primární odpovědnost akcionářů z hlediska řádnosti a funkčnosti corporate governance finanční instituce.** Jak dokladují zkušenosti, takový přístup může působit kontraproduktivně na seberegulaci a sebekontrolu a významně přispívá ke **zvýšení morálního hazardu.**

---

¹ Např. čl. 13 směrnice 2004/39/ES ve spojení s čl. 5 až 9 směrnice č. 2006/73/ES (společně tzv. MiFID), čl. 22 směrnice č. 2006/48/ES ve spojení s čl. 34 a 37 směrnice č. 2006/49/ES (společně tzv. CRD), čl. 40 až 49 směrnice č. 2009/138/ES (tzv. Solvency II), ve kterých se stanoví základní požadavky na governance úvěrových institucí, investičních podniků a pojišťoven a zajišťoven.

² V tomto rámci ČNB již dlouhodobě(ji) systematicky dohlíží corporate/internal governance, což má na trh i významný preventivní vliv; celkové dlouhodobé poznatky ČNB z výkonu dohledu corporate/internal governance v rozhodující části finančního trhu ČR jsou uspokojivé a dosvědčují zvyšující se kvalitu řídicích a kontrolních systémů (governance); dílčí rezervy a občasné excesy se vyskytují a budou vyskytovat vždy.

³ Např. čl. 22 a 124 směrnice č. 2006/48/ES ve spojení s čl. 34 a 37 směrnice č. 2006/49/ES (společně tzv. CRD).

- *k formě:*

Obecně by měla být pro oblast corporate governance i nadále preferována flexibilnější forma měkké regulace, protože se zpravidla nejedná o exaktní požadavky technické povahy. Také aktuálně, z důvodu relativní krátkosti období mezi publikováním výchozích záměrů (červen 2010) a předvídanou implementací nové regulace (r. 2011), **podporujeme** případné uplatnění návrhů formou měkké regulace, **například vydání souhrnného doporučení výborů třetí úrovně ke corporate governance** ve finančních institucích.

Jsme přesvědčeni, že měkká forma regulace by byla vhodnější i z hlediska ověření dopadů nových opatření a jejich efektivnosti (nakolik vedou k dosažení vytyčených cílů), než případné stanovení pravidel právně závaznou formou. V neposlední řadě, forma měkké regulace je vhodnější také vzhledem k existujícím rozdílům v národních úpravách corporate governance, na které budou nová opatření přímo navazovat.

- *k dopadům, časovému hledisku a kvalitě:*

Obecně lze souhlasit s tím, že posílení některých kvalitativních požadavků regulace by mohlo dílčím způsobem zlepšit předpoklady pro odstranění konkrétních nedostatků v oblasti corporate governance finančních institucí, které byly identifikovány a jsou relevantní pro většinu subjektů na evropském finančním trhu. Zároveň je nutno zdůraznit, že již nyní podléhají finanční instituce dodatečné regulaci a je prováděn jejich systematický dohled. **Případná další regulace je problematická z hlediska přínosů.**

Dostatečné vyhodnocení návrhů Komise ke corporate governance a jejich dopadů považujeme za důležitější než tlak na urychlenou implementaci. Specifická opatření v oblasti regulace odměňování již byla pro rozhodující část trhu *de facto* přijata prostřednictvím směrnice CRD III a dalších sektorových legislativních úprav a je nutno nejdříve vyhodnotit jejich efektivnost a dopady. Považujeme za potřebné přihlédnout k výše uvedenému při určování priorit v zavádění nových regulací, kterých je v současnosti značné množství.

Odpovědi na kladené otázky

1.0. Interested parties are invited to express whether they are in favour of the proposed solutions concerning the composition, role and functioning of the board of directors, and to indicate any other measures they believe would be necessary

Návrhy Komise k orgánům finančních institucí (např. povinné vytvoření risk supervision committee, zákaz současného výkonu funkce předsedy orgánu a funkce generálního ředitele) jsou dle našeho názoru již zajištěny stávajícími požadavky na řídicí a kontrolní systém institucí působících na jednotném trhu finančních služeb¹. Tyto návrhy Komise omezují uplatňování jednoho ze základních principů regulace a dohledu řídicího a kontrolního systému ve finančních institucích – principu přiměřenosti, zejména u malých institucí. Rovněž uvažovaný rozsah naplnění některých dalších principů, např. posílení různorodosti ve složení orgánů zohledněním faktorů jako pohlaví, původ apod., považujeme za nepřijatelný zásah do práv vlastníků soukromých společností.

Pokud jde o navrhované přiměřené zohledňování zájmů vkladatelů, pojistníků apod. orgány společnosti při řízení a rozhodování, toto je již evropskými právními předpisy pro finanční instituce obecně pokryto, přímo nebo zprostředkovaně^{4, 5}.

1.1. Should the number of boards on which a director may sit be limited (for example, no more than three at once)?

Jsme názoru, že takové opatření nezaručí, aby daná osoba věnovala výkonu své činnosti v orgánu finanční instituce větší kapacitu. Přílišná vytiženost jinými aktivitami může sice omezit způsobilost k výkonu funkce ve finanční instituci, případná regulace však musí být flexibilní s ohledem na konkrétní povahu a rozsah úkolů dané osoby v dané finanční instituci a povahu a rozsah jejich ostatních aktivit. Pokud by trval záměr Komise tuto oblast upravit konkrétními pravidly, navrhuje nalézt a stanovit jiný než navrhovaný kvantitativní parametr, které by pozitivně motivoval angažovanost člena orgánu a posiloval předpoklady pro řádný výkon jeho činnosti v orgánu.

1.2. Should combining the functions of chairman of the board of directors and chief executive officer be prohibited in financial institutions?

V souladu s mezinárodně uznávanou praxí (např. standardy corporate governance OECD) neshledáváme dostatečné důvody pro úplné vyloučení této možnosti, která se v ČR využívá.

Dle poznatků z naší praxe má každá z variant své klady a zápory. Kombinace obou funkcí umožňuje např. lepší prosazování strategie a menší nároky na početní obsazení orgánů; rozdělení naopak např. posiluje důraz na výkonnou funkci, prevenci vzniku střetu zájmů. V této souvislosti upozorňujeme také na podstatné odlišnosti mezi situací společností s monistickou strukturou a společností s dualistickou strukturou.

1.3. Should recruitment policies specify the duties and profile of directors, including the chairman, ensure that directors have adequate skills, and ensure that the composition of the board of directors is suitably diverse? If so, how?

Upřesnění požadavků na znalosti, zkušenosti a praxi potenciálních členů orgánů v závislosti na povaze a obsahu povinností dané funkce/osoby považujeme za přínosné, avšak musí být stanoveno dostatečně flexibilně, aby nevyvolalo nežádoucí efekty, např. nepřiměřenou redukci kandidátů na určitou pozici předem. Za vhodnější formát regulace pro tuto oblast proto považujeme právně nezávaznou formu (*soft* regulaci). Zamýšlenou regulací zásad získávání nových členů orgánů zajišťující různorodost v jejich složení považujeme, jak je uvedeno výše, za nepřijatelný zásah do práv vlastníků soukromých společností.

1.4. Do you agree that including more women and individuals with different backgrounds in the board of directors could improve the functioning and efficiency of boards of directors?

---

⁴ Např. čl. 27 směrnice 2009/139/ES, který včetně názvu zní: „Main objective of supervision. Member States shall ensure that the supervisory authorities are provided with the necessary means, and have the relevant expertise, capacity, and mandate to achieve the main objective of supervision, namely the protection of policy holders and beneficiaries.“

⁵ Např. směrnice 2009/139/ES, recitály č. 14 a 17, které znějí: „(14) The protection of policy holders presupposes that insurance and reinsurance undertakings are subject to effective solvency requirements .....“; „(17) The solvency regime laid down in this Directive is expected to result in even better protection for policy holders.....“

Nejsou nám známy spolehlivé důkazy, že různorodost ve složení orgánů z hlediska pohlaví a původu (sociálního apod.) zvyšuje efektivitu jejich činnosti. Poznatkem z naší praxe je, že toto téma je již určitým způsobem zvažováno či diskutováno v samotných finančních institucích např. mezi útvarem lidských zdrojů a orgány společnosti, které cítí nedostatek ženského přístupu. Obdobným způsobem je pozitivně vnímán i člen se zkušenostmi z jiné geografické lokality, který má jiné pohledy na věc. Případná iniciativa v této věci však musí vyjít ze strany samotných institucí a je primárně na nich, které faktory vyhodnotí – ve svých podmínkách – jako klíčové pro „functioning and efficiency of boards of directors“; domníváme se, že nelze např. nařídit podíl zastoupení žen v orgánech instituce.

1.5. *Should a compulsory evaluation of the functioning of the board of directors, carried out by an external evaluator, be put in place?*

ČNB nepodporuje tento záměr. Hodnocení fungování orgánů je primárně rolí akcionářů. V praktické realizaci zamýšleného požadavku na povinné externí hodnocení orgánů finančních institucí spatřujeme četná úskalí, např. nejasný a nejistý poměr nákladů a přínosů, rizika spojená s vhodností výběru a zapojení třetích osob apod. Není zřejmé, na základě jakých pravidel a parametrů by externí hodnotitelé hodnotili. Problematická je i závaznost hodnocení a odpovědnost za jeho výsledek, a také vymezení a návrhy na osoby, které by hodnocení prováděly. Především jde však, stran hodnocení práce orgánů, o základní právo akcionářů, kteří mají dostatek prostředků si k hodnocení činnosti orgánů zajistit podklady.

Should the result of this evaluation be made available to supervisory authorities and shareholders?

Orgán dohledu má již nyní v případě nutnosti přístup ke všem dokumentům společnosti relevantním pro výkon dohledu, navíc cílem dohledu je primárně hodnotit plnění regulačních pravidel společnosti, a fungování orgánů společnosti hodnotit v této souvislosti. Proto nepovažujeme případné aktivní zasílání takových zpráv orgánu dohledu za nezbytné, navíc tento dokument (resp. proces povinného nezávislého hodnocení) nepovažujeme za nutný.

1.6. *Should it be compulsory to set up a risk committee within the board of directors and establish rules regarding the composition and functioning of this committee?*

Existenci efektivního výboru pro řízení rizik obecně podporujeme, ale v souladu s mezinárodně uznávanými standardy a i s našimi zkušenostmi neshledáváme dostatečnou oporu pro zavedení plošné povinnosti takový výbor zřídit. Způsob (organizace) zajištění efektivního řízení rizik se může lišit dle povahy činností a velikosti finanční instituce. V této souvislosti upozorňujeme např. na podstatné odlišnosti mezi situací společností s monistickou strukturou a situací společností s dualistickou strukturou, na podstatné odlišnosti mezi finančními institucemi vzhledem k různé povaze, rozsahu a složitosti jejich činností a s nimi spojených rizik apod. Proto jsme názoru ponechat toto rozhodování primárně na finanční instituci samé, včetně jejich akcionářů.

Část z informací relevantních pro efektivní řízení rizik se orgánu společnosti dostává také přes výbor pro audit (Audit Committee). Výbor pro audit se povinně zaměřuje také na systém řízení rizik⁶ a tento výbor musí zřídit většina finančních institucí.

1.7. *Should it be compulsory for one or more members of the audit committee to be part of the risk committee and vice versa?*

---

⁶ Směrnice 2006/43/ES, čl. 44 odst. 2 písm. b), které zní: „(Audit Committees) monitor the effectiveness of the company's internal control, internal audit where applicable, and risk management systems;“.

Doporučujeme takové rozhodnutí primárně ponechat na finanční instituci. Působnosti výborů pro řízení rizik i výborů pro audit se mohou v jednotlivých institucích významně lišit. Také je třeba vzít v úvahu patřičné ošetření možných střetů zájmů podle konkrétní situace dané instituce apod. Jako praktičtější se nám proto jeví případně obecně stanovený požadavek na zajištění adekvátní informovanosti výboru pro audit o rizicích a jejich řízení na straně jedné a potvrzení práva účastnit se v rámci výkonu funkce vnitřního auditu případně také jednání výboru řízení rizik. Takto zaměřená doporučení lze vhodněji zahrnout do měkké regulace.

1.8. Should the chairman of the risk committee report to the general meeting?

Povinné informování nejvyššího orgánu společnosti předsedou výboru pro rizika, pokud je zřízen, se obecně jeví jako vhodné. Domníváme se však, že adekvátní informace o riziku mohou být nejvyššímu orgánu poskytnuty (resp. orgán si je může zajistit) i jinými vhodnými způsoby. Proto doporučujeme stanovit povinnost řádného informování nejvyššího orgánu společnosti o rizikovém profilu instituce a řízení rizik obecněji, a volbu konkrétní cesty ponechat na rozhodnutí společnosti.

1.9. What should be the role of the board of directors in a financial institution's risk profile and strategy?

Role orgánů finančních institucí v oblasti rizikového profilu a strategie určuje již stávající legislativa pro finanční instituce⁷.

Z právních předpisů vyplývá povinné aktivní zapojení představenstva, resp. správního orgánu finanční instituce ve své řídicí funkci, do systému řízení rizik finanční instituce a jeho přímá odpovědnost za strategického řízení rizik finanční instituce.

Dozorčí rada, resp. správní orgán finanční instituce ve své kontrolní funkci, odpovídá za kontinuální vrcholnou nezávislou kontrolu strategického řízení rizik, přijímání adekvátních rozhodnutí dle potřeby a ověřování, zda opatření byla realizována a byla efektivní.

1.10. Should a risk control declaration be put in place and published?

Považujeme za postačující ponechat rozhodnutí o uveřejnění Prohlášení o řízení/kontrolě rizik na finanční instituci. Zavedení navrhovaného opatření by bylo vhodné pouze v těch případech, kdy regulovaná finanční instituce nemá stanovenou povinnost určit na úrovni orgánů společnosti svůj strategický přístup k řízení rizik a uveřejňovat informace o podstupovaných rizicích a jejich řízení.

1.11. Should an approval procedure be established for the board of directors to approve new financial products?

Jsme názoru, že taková schvalovací procedura je vhodná na úrovni představenstva (management body/function) společnosti, pokud se jedná o nové finanční produkty významné z hlediska dané finanční instituce jako celku; posuzování významností provádí finanční instituce. Případně lze schvalování významných nových aktivit delegovat na výbor, který představenstvo za tímto účelem zřídí.

---

⁷ Např. čl. 41 odst. 1 ve spojení s čl. 44 a 45 směrnice č. 2009/138/ES (Solvency II) nebo čl. 22 ve spojení s přílohou V bod 1 a 2 směrnice 2006/48/ES (CRD).

Schvalovací procedura by se měla přiměřeně uplatnit také pro další významné nové aktivity či jiné významné změny v činnostech finanční instituce, např. při vstupu na nový trh, zavádění významných nových systémů apod.

Kontrolní orgán (supervisory body/function) společnosti při tomto schvalování např. dohlíží, zda schválení významných nových produktů proběhlo ze strany management body/function řádně, vč. vyhodnocení a zohlednění rizika nového produktu/činnosti atd.

1.12. Should an obligation be established for the board of directors to inform the supervisory authorities of any material risks they are aware of?

Ano, stanovení takové povinnosti považujeme za vhodné. Za posouzení a rozhodnutí, zda je rozpoznané riziko pro finanční instituci významné, odpovídá daná instituce. Jako „material risk“ chápeme například takový jev, který může ohrozit finanční situaci či kapitál finanční instituce.

1.13. Should a specific duty be established for the board of directors to take into account the interests of depositors and other stakeholders during the decision-making procedure ('duty of care')?

V regulaci by popisovaná povinnost mohla být stanovena zřejmě jen obecně, např.: „Orgán finanční instituce zajistí, že finanční instituce postupuje při výkonu své činnosti obezřetně, zejména neprovádí obchody způsobem, který poškozuje zájmy jejích vkladatelů z hlediska návratnosti jejich vkladů anebo neohrožuje bezpečnost či stabilitu finanční instituce.”.

Takto zaměřené opatření systémové povahy neshledáváme zcela jednoznačně jako součást požadavků na corporate governance, orgány společnosti. Toto je již řešeno v řadě sektorových právních předpisů^{8,9}.

2.0. Interested parties are invited to express whether they are in favour of the proposed solutions regarding the risk management function, and to indicate any other measures they believe would be necessary.

Důraz, který klade Zelená kniha na funkci řízení rizik a zkvalitnění reportingu o rizicích, je v souladu s dlouhodobou pozicí ČNB k risk managementu, při důsledném respektování principu přiměřenosti při uplatňování požadavků regulace s ohledem na povahu, rozsah a složitost činností dané finanční instituce. Proto nepodporujeme, aby regulace explicitně a právně závaznou formou stanovovala podrobnosti organizace a řízení rizik, protože by v praxi nebylo možno adekvátně reagovat na individuální situaci dané finanční instituce a vývoj v dané oblasti.

2.1. How can the status of the chief risk officer be enhanced?

Opatření za účelem posílení pozice *chief risk officer* nepovažujeme za nutná. Existující povinnosti finanční instituce v oblasti vnitřního organizačního uspořádání a v oblasti řízení

---

⁸ Např. čl. 27 směrnice 2009/139/ES, který včetně názvu zní: „Main objective of supervision. Member States shall ensure that the supervisory authorities are provided with the necessary means, and have the relevant expertise, capacity, and mandate to achieve the main objective of supervision, namely the protection of policy holders and beneficiaries.“.

⁹ Např. směrnice 2009/139/ES, recitály č. 14 a 17, které znějí: „(14) The protection of policy holders presupposes that insurance and reinsurance undertakings are subject to effective solvency requirements .....“; „(17) The solvency regime laid down in this Directive is expected to result in even better protection for policy holders.....“.

rizik⁷ a existující možnosti vynucování regulace ze strany orgánů dohledu¹⁰ jsou v zásadě postačující.

Should the status of the chief risk officer be at least equivalent to that of the chief financial officer?

Doporučení, aby byl CRO členem orgánu, nabývá na významu v situacích, kdy složením orgánu je dominantně zohledněn obchodní přístup k výkonu činnosti (s touto praxí se setkáváme zejména u obchodníků s cennými papíry), nicméně vzhledem k tomu, že se liší situace mezi jednotlivými finančními institucemi, je obtížné stanovit jednotná právně závazná pravidla. Řešení je spíše na měkké regulaci.

Rovněž nepodporujeme, aby regulace explicitně stanovovala postavení jednotlivých kontrolních a dalších funkcí v hierarchii finanční instituce či určovala jejich význam porovnáváním s jinými funkcemi.

Obecně formulované zásady (principle-based regulaci) považujeme pro danou situaci za vhodnější a postačující řešení (např. „povinnost zajistit zařazení, které umožní řádný a trvalý výkon dané činnosti, zajistit patřičné postavení CRO a dalších kontrolních funkcí v rámci organizačního uspořádání, zajistit zamezení střetům zájmů, zajistit odpovídající kvalifikační a další předpoklady“ atp.).

2.2. *How can the communication system between the risk management function and the board of directors be improved?*

Existující regulaci governance finančních institucí¹ považujeme pro stanovení a vyžadování adekvátní komunikace mezi risk managementem a orgány společnosti za postačující základ. Tím, že funkce řízení rizik je (resp. měla by být) rovnocenná s ostatními významnými funkcemi finanční instituce, komunikuje standardně jako ostatní úseky/funkce, tj. všechny úseky/funkce standardně předkládají své zprávy, informují generálního ředitele/orgány o aktuálním stavu atd. Není tedy nutné vyžadovat další principy komunikace právně závaznými pravidly, ledaže by se jednalo o potvrzení práva přímé komunikace risk managementu s orgány společnosti, což podporujeme (viz odpověď na otázku č. 2.3).

Should a procedure for referring conflicts/problems to the hierarchy for resolution be set up?

Viz též odpovědi na otázky č. 2.1 a na první část otázky č. 2.2. Nepodporujeme, aby regulace stanovovala podrobnosti procedury, jejímž prostřednictvím se eskalují sporné otázky či problémy na vyšší řídicí úroveň v hierarchii finanční instituce. Obecně formulovaný požadavek „zajistit existenci a funkčnost eskalační procedury“ (principle-based regulaci) považujeme pro danou situaci za postačující a vhodnější řešení, které umožní zohlednit konkrétní organizační uspořádání, konkrétní vymezení rolí apod. Indikativní vodítka a příklady vhodných řešení může případně obsahovat měkká regulace.

2.3. *Should the chief risk officer be able to report directly to the board of directors, including the risk committee?*

Ano, podporujeme toto opatření, neboť podstatným způsobem přispívá k posílení nezávislosti při výkonu funkce *chief risk officer* a včasnému aktivnímu zapojování orgánů finanční instituce do procesů řízení rizik.

2.4. *Should IT tools be upgraded in order to improve the quality and speed at which information concerning significant risks is transmitted to the board of directors?*

¹⁰ Např. čl. 124 ve spojení s čl. 136 směrnice 2006/48/ES (CRD).

Opatření za tímto účelem nepovažujeme za nutná. Nutnost přizpůsobovat kontinuálně IT nástroje požadavkům na řízení rizik není třeba explicitně uvádět, vytváření vhodných podmínek pro činnost instituce je obecnou a základní povinností orgánů a manažerů společnosti.

2.5. *Should executives be required to approve a report on the adequacy of internal control systems?*

Podporujeme, aby „executives“ schvalovali zprávy o adekvátnosti systémů vnitřní kontroly v jim věcně příslušné oblasti. Pod označením „executives“ zde rozumíme veškeré klíčové výkonné vedoucí pracovníky finanční instituce, včetně výkonných členů správních orgánů (členů představenstva) a osob zastávajících klíčové vnitřní kontrolní funkce (kontrola rizik, pojistněmatematická funkce, kontrola compliance, interní audit, popř. další).

3.0. *Interested parties are invited to express whether they are in favour of the proposed solutions concerning the role of external auditors, and to indicate any other measures they believe would be necessary.*

S přihlédnutím k doprovodným informacím Komise k návrhům z oblasti „externí audit“ se jeví jako klíčový faktor pro posouzení navrhovaného opatření výsledek porovnání nákladů a očekávaných přínosů zvažované regulace. Toto porovnání však nelze v současnosti provést dostatečně spolehlivě, protože vymezení dalších povinně ověřovaných informací je v Zelené knize provedeno velmi široce a neurčitě: „risk related financial informations“.

Opatření, která jsou navrhována k posílení spolupráce mezi orgány dohledu a externími auditory jsou do značné míry zaměřena na vyšší formalizaci této spolupráce. Takový přístup není ve shodě s postupy uplatňovanými ČNB v dané oblasti. ČNB má pozitivní zkušenosti s využíváním méně formálních mechanismů komunikace a spolupráce s komunitou externích auditorů. Stávající legislativní úprava pro tuto spolupráci poskytuje postačující oporu.

3.1. *Should cooperation between external auditors and supervisory authorities be deepened?*

Nepodporujeme případné formální prohlubování spolupráce a vazeb mezi orgány dohledu a externími auditory, protože považujeme stávající legislativní rámec za postačující. Spolupráci mezi orgány dohledu a externími auditory upřednostňujeme rozvíjet a prohlubovat na již existující legislativní bázi.

3.2. *Should their duty of information towards the board of directors and/or supervisory authorities on possible serious matters discovered in the performance of their duties be increased?*

Podporujeme obecně stanovenou povinnost externího auditora informovat akcionáře a orgány finanční instituce a příslušný orgán nebo orgány dohledu o případných závažných zjištěních v souvislosti s výkonem jakékoli auditní činnosti ve finanční instituci, tj. nejenom při povinném auditu účetní závěrky finanční instituce.

Naopak nepodporujeme, aby bylo prostřednictvím regulace podrobněji specifikováno, co se rozumí „possible serious matters discovered“. Externí auditor musí být z podstaty věci

způsobit vlastního kvalifikovaného úsudku. V neposlední řadě, toto opatření má přispívat také k rozpoznání případných nových, dosud neidentifikovaných rizik či rizikových faktorů. Případná podrobnější specifikace by proto mohla působit i kontraproduktivně.

3.3. *Should external auditors' control be extended to risk-related financial information?*

Vzhledem k neurčitosti pojmu „risk-related financial information“ nelze na otázku odpovědět zcela jednoznačně. Ve finančních institucích se vyskytuje vysoký počet a podíl informací, které by bylo možno považovat za „risk-related financial informace“. Případná nová role externího auditora je nejasná.

4.0. *Interested parties are invited to express whether they are in favour of the proposed solutions concerning the role of supervisory authorities, and to indicate any other measures they believe would be necessary.*

V Zelené knize se konstatuje, že vznik a hloubka finanční krize dokládá selhání přinejmenším některých orgánů dohledu, např. v důsledku nedostatečných pravomocí, zdrojů apod. Považujeme však za obtížně akceptovatelné taková tvrzení zobecňovat a následně jimi odůvodňovat zamýšlené zásadní systémové změny v postavení a organizaci výkonu dohledu v rámci EU, jakými jsou vznik nových evropských orgánů dohledu apod.

Nadále jsme přesvědčeni, že jakékoli případné úpravy legislativního rámce v oblasti výkonu dohledu by měly být vyvážené z hlediska pravomocí a z hlediska odpovědností, včetně fiskálních.

Případná konkrétní opatření, která by prokazatelně přispívala k vyšší efektivnosti spolupráce orgánů dohledu anebo ke zvyšování kvality regulace lze obecně podpořit. Takto formulované konkrétní návrhy jsme však v Zelené knize neshledali.

4.1 *Should the role of supervisory authorities in the internal governance of financial institutions be redefined and strengthened?*

Jsme přesvědčeni, že pro významnou část corporate governance je jednoznačně vhodnější regulace právě a pouze prostřednictvím zásad (principle-based regulace), nikoliv prostřednictvím konkrétních pravidel technické povahy (rule-based regulace). Prostřednictvím principle-based regulace se vytvářejí vhodné předpoklady např. i pro aplikaci principu přiměřenosti při výkonu dohledu, podle konkrétních podmínek dané finanční instituce.

Změny v postavení, organizaci a výkonu dohledu v rámci EU obecně nepodporujeme.

Dále rovněž viz odpověď na navazující otázku č. 4.2.

4.2. *Should supervisory authorities be given the power and duty to check the correct functioning of the board of directors and the risk management function?*

Stávající kompetence a povinnosti orgánů dohledu, zejména po zavedení pravidel tzv. druhého pilíře, obecně považujeme za postačující (druhý pilíř stanoví např. povinnost orgánu dohledu provádět „supervisory review“ systému a prvků corporate/internal governance¹¹, možnost orgánu dohledu požadovat změny v uspořádání, procesech, ve vedoucích osobách, v rozsahu

---

¹¹ Viz např. obsah a poslední část názvu směrnice CRD III: „Directive 2010/.../EU of the European Parliament and of the Council amending Directives 2006/48/EC and 2006/49/EC as regards capital requirements for the trading book and for re-securitisations, and the supervisory review of remuneration policies“.

činností finanční instituce apod., požadovat navýšení kapitálu drženého finanční institucí ke krytí rizik atp.).

How can this be put into practice?

Viz předchozí odpověď.

4.3. *Should the eligibility criteria ('fit and proper test') be extended to cover the technical and professional skills, as well as the individual qualities, of future directors?*

Obecně souhlasíme s nutností náročně posuzovat odbornou a osobnostní způsobilost kandidátů na vedoucí pozice ve finančních institucích, a to primárně jejich navrhovateli na danou funkci (tj. akcionáři, orgány, případnými nominačními výbory finančních institucí apod.).

Pokud jde o posuzování těchto osob orgány dohledu, podle našeho názoru již stávající „fit and proper test“ zahrnuje také prověřování odborných předpokladů uchazeče dohledem.

Případná harmonizace v rámci EU by měla probíhat především na platformě mezisektorových nebo sektorových měkkých doporučení. Tuto flexibilnější platformu považujeme pro oblast „fit and proper“ za vhodnější a postačující.

How can this be achieved in practice?

Viz odpověď na předchozí otázku; případná harmonizace v rámci EU by měla probíhat na platformě mezisektorových nebo sektorových doporučení, včetně doporučení pro účelnou konvergenci postupů jednotlivých orgánů dohledu při provádění „fit and proper test“.

5.0 *Interested parties are invited to express their view on whether they consider that shareholder control of financial institutions is still realistic. If so, how in their opinion would it be possible to improve shareholder engagement in practice?*

Ano, kontrolu prováděnou akcionáři považujeme ve většině případů za dosažitelnou a nutnou. Konkrétní opatření na úpravu podmínek pro její výkon nedoporučujeme. K tvrzení, že akcionáři nejeví odpovídající zájem o corporate governance finančních institucí připomínáme, že právě tvrdá přímá regulace corporate governance ve finančních institucích podle našeho názoru podstatně oslabuje motivaci a vlastní iniciativy akcionářů finančních institucí. S dalším prohlubováním regulace corporate governance nesouhlasíme, protože mohou motivaci akcionářů spíše dále zeslabit, což by bylo v přímém rozporu se zamýšlenými cíli této Zelené knihy.

5.1. *Should disclosure of institutional investors' voting practices and policies be compulsory?*

Nedoporučujeme takové opatření, podporujeme posilování seberegulačních a sebehodnotících nástrojů a mechanismů trhu.

How often?

Viz odpověď na předchozí otázku.

5.2. *Should institutional investors be obliged to adhere to a code of best practice (national or international) such as, for example, the code of the International Corporate Governance Network (ICGN)? This code requires signatories to develop and publish their investment and voting policies, to take measures to avoid conflicts of interest and to use their voting rights in a responsible way.*

Doporučujeme ponechat na bázi dobrovolnosti. Zavázat finanční instituce povinným dodržováním kodexu trhu nepovažujeme za vhodné, protože situace na trhu i kodex se budou vyvíjet a kodex nemusí vždy plně vyhovovat záměrům regulace.

5.3. *Should the identification of shareholders be facilitated in order to encourage dialogue between companies and their shareholders and reduce the risk of abuse connected to 'empty voting'?*

Na takto široce a pouze obecně nastíněný záměr („identification of shareholders should be facilitated“) nelze poskytnout jednoznačnou odpověď. S posilováním transparentnosti lze obecně souhlasit. Považujeme však za účelné konstatovat, že informace o akcionářích kotovaných společností jsou dostupné dostatečně a v případě nekotovaných společností je věcí dané společnosti, jakou formu akcií zvolí. Otázka hlasování, které není spojeno s ekonomickým zájmem hlasujícího (*empty voting*) není téma specifické pouze finančním institucím.

5.4. *Which other measures could encourage shareholders to engage in financial institutions' corporate governance?*

Není potřeba dalších opatření.

6.0. *Interested parties are invited to express their opinion on which methods would be effective in strengthening implementation of corporate governance principles?*

Zejména po zavedení tzv. druhého pilíře regulace považujeme právní rámec pro implementaci a uplatňování pravidel corporate governance za postačující. Podle pravidel druhého pilíře má finanční instituce povinnost zavést, udržovat a uplatňovat funkční a efektivní řídicí a kontrolní systém. Součástí governance požadavků druhého pilíře je také zajištění a kontrola souladu činností finanční instituce se všemi relevantními předpisy a požadavky (compliance). Orgány dohledu jsou podle druhého pilíře povinny provádět pravidelný přezkum a hodnocení finančních institucí (the supervisory review and evaluation process) včetně přezkumu řídicího a kontrolního systému a přijímání odpovídajících závěrů a opatření.

Za vhodný způsob podpory implementace považujeme vydávání doporučení k aplikaci požadavků právních předpisů a náročný výkon dohledu dodržování stanovených požadavků, včetně ukládání opatření k nápravě zjištěných nedostatků a uplatňování případných adekvátních postihů.

6.1. *Is it necessary to increase the accountability of members of the board of directors?*

Neshledáváme potřebu měnit nebo zvyšovat odpovědnost členů orgánů finančních institucí oproti současnému stavu.

6.2. *Should the civil and criminal liability of directors be reinforced, bearing in mind that the rules governing criminal proceedings are not harmonised at European level?*

Nedoporučujeme realizovat taková opatření, neboť jde o specifické národní úpravy, zasazené do kontextu národní legislativy.

7.0. *Interested parties are invited to express their views on how to enhance the consistency and effectiveness of EU action on remuneration for directors of listed companies.*

Potřebu dalších opatření v odměňování členů orgánů kotovaných společností neshledáváme, protože ČNB nemá žádné konkrétní poznatky o tom, že by stávající praxe odměňování členů orgánů kotovaných společností, která vychází z platné právní úpravy, byla shledána jako nedostačující.

7.1. *What could be the content and form, binding or non-binding, of possible additional measures at EU level on remuneration for directors of listed companies?*

Považujeme záměr stanovit další detailní opatření k odměňování ředitelů kotovaných společností za nepřijatelný zásah do práv vlastníků soukromých společností. Připomínáme, že v této otázce nedošlo k dohodě ani na úrovni skupiny G-20. Dále viz odpověď na předchozí otázku.

7.2. *Do you consider that problems related to directors' stock options should be addressed? If so, how? Is it necessary to regulate at Community level, or even prohibit the granting of stock options?*

Považujeme za nevhodné uvažovat o dodatečných opatřeních či omezeních ve vymezené oblasti odměňování.

7.3. *Whilst respecting Member States' competence where relevant, do you think that the favourable tax treatment of stock options and other similar remuneration existing in certain Member States helps encourage excessive risk-taking? If so, should this issue be discussed at EU level?*

Nepodporujeme dodatečná jednání k vybraným otázkám regulace odměňování, nejdříve je třeba vyhodnotit fungování nových pravidel a doporučení k odměňování, včetně preventivních a restriktivních, zaváděných prostřednictvím směrnice CRD III.

7.4. *Do you think that the role of shareholders, and also that of employees and their representatives, should be strengthened in establishing remuneration policy?*

Nepodporujeme dodatečná opatření, pokud jde o posílení role akcionářů a případně zaměstnanců a jejich zástupců při zavádění zásad odměňování. Je třeba vyhodnotit účinnost a dopady nových pravidel odměňování podle CRD III.

7.5. *What is your opinion of severance packages (so-called 'golden parachutes')? Is it necessary to regulate at Community level, or even prohibit the granting of such packages? If so, how? Should they be awarded only to remunerate effective performance of directors?*

Omezení pro platby poskytované vybraným osobám v souvislosti s předčasným ukončením jejich smlouvy s finanční institucí, tzv. zlaté padáky, stanoví nově zaváděná regulace odměňování podle směrnice CRD III. V rámci CRD III je explicitně stanovena podmínka, aby taková odměna byla navržena způsobem, který neodměňuje neúspěch a odrážela skutečnou výkonnost dané osoby v příslušném období, tj. aby motivovala danou osobu na dosažení výsledků požadovaných finanční institucí. Takové řešení považujeme za dostatečné.

7a Interested parties are also invited to express their views on whether additional measures are needed with regard to the structure and governance of remuneration policies in the financial services. If so, what could be the content of these measures?

Neshledáváme potřebu dalších opatření za účelem dodatečné specifikace řídicího a kontrolního systému (governance) v oblasti odměňování nebo pokud jde o strukturu zásad odměňování ve finančních institucích.

7.6. Do you think that the variable component of remuneration in financial institutions which have received public funding should be reduced or suspended?

Obecně lze souhlasit se zvláštní pozorností věnovanou odměňování v těch finančních institucích, kterým je případně poskytnuta veřejná podpora. Obecné zásady odměňování by se však ani v tomto případě neměly lišit, odměňování musí být sladěno s cíli instituce, musí umožňovat získání/udržení patřičně kvalifikovaných osob do vedení takové finanční instituce a motivovat na dosažení konkrétně požadovaných výsledků, což znamená i oprávněnost vyšší variabilní složky odměny.

8.0 Interested parties are invited to express whether they agree with the Commission's observation that, in spite of current requirements for transparency with regard to conflicts of interest, surveillance of conflicts of interest by the markets alone is not always possible or effective.

Podporujeme vytváření kodexů a best practices pro rozpoznávání a řízení střetů zájmů a posilování tržní seberegulace a sebekontroly, při zachování stávající úrovně požadavků na transparentnost v oblasti střetu zájmů (prostřednictvím povinného informování o případném střetu zájmů) a stávající úrovně dohledu nad řízením střetů zájmů, prováděného ve finančních institucích k tomu příslušnými orgány dohledu.

8.1. What could be the content of possible additional measures at EU level to reinforce the combating and prevention of conflicts of interest in the financial services sector?

Současná opatření považujeme za dostačující. Identifikace hlavních oblastí potenciálního střetu zájmů, například střetu zájmů mezi výkonem obchodních aktivit a řízením rizik spojených s těmito aktivitami, je věcí vynucování již stanovených pravidel, případně posilování konvergence postupů při výkonu dohledu podle uznávaných mezinárodních praxí z hlediska střetů zájmů.

8.2. Do you agree with the view that, while taking into account the different existing legal and economic models, it is necessary to harmonise the content and detail of Community rules on conflicts of interest to ensure that the various financial institutions are subject to similar rules, in accordance with which they must apply the provisions of MiFID, the CRD, the UCITS Directive or Solvency 2?

Obecně ano, určením harmonizovaných zásad řízení střetů zájmů. Podrobnosti a konečnou odpovědnost ponechat finanční instituci.